

Viite: Kuluttajansuojalain uudistaminen vihreän siirtymän edistämiseksi – Työryhmän mietintö

Lausuntopyynnön diaarinumero: **VN/10618/2024**

YMPÄRISTÖMERKINTÄLAUTAKUNNAN LAUSUNTOVASTAUS

Ympäristömerkintälautakunta on YM:n ja TEM:in asettama lautakunta, jonka tehtävänä on edistää sekä Joutsenmerkin että EU-ympäristömerkin toimintaa Suomessa. Lautakunnassa on edustajia kuluttaja- ja ympäristöjärjestöistä, tutkimuslaitoksista, teollisuudesta sekä viranomaistahoilta.

Lautakunta on kokouksessaan 13.11.2025 päättänyt antaa lausuntona vireillä olevasta ehdotuksesta Kuluttajansuojalain ja -asetuksen uudistaminen vihreän siirtymän edistämiseksi.

Lautakunta korostaa, että työryhmän mietinnössä on ansiokkaasti tunnistettu virallisten ympäristömerkkien merkitys. Lautakunta yhtyy tähän näkemykseen ja korostaa, että viralliset, ISO 14024 -tyypin 1 mukaiset ympäristömerkit (kuten EU-ympäristömerkki ja pohjoismainen Joutsenmerkki) ovat tehokas keino ehkäistä viherpesua ja vahvistaa kuluttajansuojaa.

Lautakunta haluaa kuitenkin kiinnittää huomiota siihen, että Joutsenmerkki tuotaisiin vielä selvemmin esille perustelumuistiossa samanarvoisena kuin EU-ympäristömerkki.

Lautakunta toivoo, että Valtionneuvoston asetuksen perustelumuistion (työryhmän mietinnön sivulla 153) lisättäisiin maininta Joutsenmerkistä:

”Kestävyysmerkintä voisi olla joko julkinen tai yksityinen. Esimerkkeinä julkisista, viranomaisten vahvistamista kestävyysmerkinnöistä mainittakoon Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusten (EY) N:o 1221/2009 (EMAS-järjestelmä), (EY) N:o 66/2010 (EU-ympäristömerkki) ja Pohjoismainen ympäristömerkki eli Joutsenmerkki”.

Tällainen lisäys tukisi mietinnön tavoitteita, selkeyttäisi markkinoita ja ohjaisi elinkeinonharjoittajia käyttämään luotettavia, todennettavissa olevia merkintöjä. Samalla se vahvistaisi kuluttajansuojaa ja edistäisi vihreän siirtymän tavoitteita.

Helsingissä 1.12.2025

Marjo Matikainen-Kallström

Ympäristömerkintälautakunnan puheenjohtaja